

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A járőrtalálkozásokról.

Irta: *Soltész Imre csendőrfőhadnagy.*

Ha figyelmesen vizsgáljuk az őrskörlet térképét, úgy azt vesszük észre, hogy a járőrök utvonala kinyulik ugyan az őrzáratok végső tereptárgyáig, de ettől az őrs-körlet határáig hátramaradó rész már portyázatlan marad. Éppen így van ez a szomszédos őrsökkel is, hol hasonló módon visszamarad az őrskörletből egy ilyen portyázatlan csík, mely a másik óra hasonló részével összevéve elég nagy területet képez.

E tereprészeket régen *sarkalatos tereptárgyulnak* nevezték, s hogy éppen portyázatlanul ne maradjanak, elrendelték a járőrtalálkozásokat, mely abban áll, hogy a szomszédos őrsök járőrei ezen határt képező tereprész valamely pontja felé indulnak az őrsállomásról s ott egy előre meghatározott órában találkoznak.

Nézzük már most, vajjon e találkozások megfelelnek-e a célnak s közbiztonság szempontjából van-e valami értelmük? A cél, mint fennebb említém az lenne, hogy ezen portyázatlan területeken is jelenjék meg olykor járőr.

A járőrtalálkozások tehát e célnak megfelelnek, ha nem volnának ritkák. Ugyanis az egész őrskörlet minden tereptárgya havonként legalább egyszer le lesz portyázva, a fent említett részek azonban csak egy fél-évben egyszer.

Bőt e felévi egyszeri leportyázás sem terjed ki az egész őrskörlet határára elnyúló tereprészre, hanem annak legfeljebb egyik-másik jelentékenyebb részére.

Azon tereprészen kívül, mely a találkozás pontjátul szolgál, a többi rész mégis leportyázatlanul marad.

Ha szem előtt tartjuk azt az elvet, hogy az őrskörletet olyképpen kell portyázni, hogy annak egy része se maradjon portyázatlanul, úgy belátjuk, hogy a járőrtalálkozással sem lehet a kívánt célt elérni.

Közbiztonsági szempontból nincs értelme az ily járőrtalálkozásnak.

Mi értelme is lehet annak, hogy pl. az m-i és n-i óra járőrei a 205 -al jelzett „Kobila” hegy tetején február 25-én éjjel 12 órakor találkozzanak? Ily időben és helyen legfeljebb a szellemek járának, ők lény azonban nem.

A járőrtalálkozásnál elrendeltetik továbbá, hogy a

járőr a másik őrsbelire két óra hosszát tartozik várakozni, s ha az meg nem jelenik, a járőr bevonulhat.

Vegyük csak most figyelembe, hogy mit eredményez egy ily két órai várakozás pl. egy hegytetőn éjjel 12 órakor?

A járőr alaponan átfázik, esős időben, vagy havazáskor átázik, s egészségét így veszélyeztetve, ha betegség éri, kórházba megy, felülvizsgálat elé kerül a rendesen meg is válik a testülettől.

Az ember és anyag kimelését szem előtt tartva beláthatjuk tehát, hogy e terhes szolgálat nincsen arányban azzal a ezéllal, melyet e szolgálattal elérni óhajtottunk.

A járőrtalálkozásnak további célja, hogy ily alkalomkor a szomszédos őrsök járőrei tapasztalataikat kicseréljék egymás között. Ez szép dolog, csak hogy pl. a Kobilá-hegy teteje éjjel 12 órakor, télviz idején korántsem alkalmas arra, hogy ott a járőrök megbeszéléseket tartsanak.

25 év elég idő volt arra, hogy a szervezés idejében felállított szabványok hatását, hasznát, vagy hátrányát megismerhessük.

Ma azon korban élünk, midőn az intéző körök az intézményt folytonosan és minden tekintetben tökéletesíteni akarják s így időszerűnek tartunám e régi, semmi haszonnal nem, de nagy fáradsággal járó szolgálatnak is takarodót fujni. Az amugy is kevés emberünk erejét sokkal hasznosabban is kihasználhatjuk, csak a találkozások elrendelésekor szem előtt tartott cél elérésére más utat kell választanunk.

Az őrskörlet határára portyázatlanul visszamaradó tereprészeket úgy vonhatjuk be a portyázásba, ha az azon átvonuló utakat leportyázás végett a járőröknek szintén előírjuk.

Ma már kívánatos volna általában az őrzárati beosztások szerkesztésénél nemcsak az egyes tereptárgyakat venni tekintetbe, de főképpen az utakat is, hiszen tudjuk azt, hogy a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetői nemcsak a lakott tereprészeken, de a köveshöz járt utakon is lecsapnak esakmányukra.

A preventív szolgálat érdekében eljáró járőröknek tehát nem csupán az egyes tereptárgyakat, lakott tereprészeket, de az utonállók miatt az utakat is szorgosan kell portyázniok.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár útvonól nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, s Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb. míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 53.** Külön költségetes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagybuz és kisbuzban. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerend.

Az őrzési beosztás mostani szerkezeténél ez nem volt lehetséges és pedig azért, mert az útvonal csak az egyes tereptárgyáig lett a számítás alapjául véve, de elestek azon párhuzamos útvonalak, illetve nem vétették fel kellő idő azon útvonalak leportyázására, melyek az elérni szándékolt tereptárgyhoz vezettek ugyan, de vagy nem voltak olyan jellegűek, mint a mely a járőr részére előíratott, vagy hosszabbak voltak az előírtnál.

A szolgálati utasítás megköveteli ugyan, hogy a járőr lérti útjában más utat válasszon, mint a melyen odamenet haladott, de az őrzési beosztás szerkesztésénél már ezen ut portyázására, ha még hosszabb volt is, csak annyi idő vétetett, mint odamenet. Már most a járőr időköz lévén kötve, nehogy elkéssen, kénytelen volt megint csak azon uton visszatérni, melyen oda menet haladott.

Célzzerű volna tehát az összes járt utakat a turista térképek módjára az őrtérképen színezve feltüntetni, hogy így könnyebben megkülönböztethetők legyenek és az egyes őrzési pontokat azután, minden egyes alkalommal más és más ily útvonalon kellene portyáztatni.

Az útvonal hossza könnyen kiszámítható egy a földrajzi intézetben használatban levő műszerrel, mely egy tengely körül forgatható kerékből áll, és az a térképen, a lemérendő uton végiggördítve oldallapján számokban fejezi ki az útvonal hosszát.

Az ily módon szerkesztett őrzési beosztásnak azután annyi függélyes rovata volna a kilométerek összegénél, a hány járt és a térképen feltüntetett ut csak vezetne az egyes tereptárgyakhoz.

Ökkel-móddal azt is meg lehetne fejteni, hogy azután hogyan történjek a szolgálat előírása és a járőr eligazodása a terepen.

Ily módon könnyen volnának portyáztathatók az úgynevezett sarkalatos tereptárgyak is.

A járőrtalálkozásoknak egyetlen jelentőségteljes rendelkezése az volna, hogy az idegen őrsbeli járőrök egymást a közbiztonsági ügyekre nézve tájékoztassák és pedig oly irányban, melyben irásbeli tájékoztatás nem lehetséges. Ilyen volna az, hogy pl. az egyik őrs járőre megmutatná a másikénak azon egyéneket, melyek az őrs körletében a közbiztonságot veszélyeztetik, tehát a rovottmultukat, zsebmetszőket, rendőri felügyelet alá helyezetteket, szokásos buntettiereket stb.

E célra legalkalmasabbnak kínálkoznak a vásárok és bucsuk.

A járőrtalálkozásokat tehát ezen helyekre kellene elrendelni még azon esetben is, ha a vásár vagy bucsu nem is népes.

Az ily helyekre elrendelt járőrtalálkozás hasznát legjobban világítja meg az alábbi példa.

Szakasparancsnok koromban egy ily vásárra történt összpontosításakor a következő esetet tudtam meg: Az egyik altisztem. ki okosan úgy fogta fel helyzetét, hogy a vásárugyelet tartása nem vet szennyfoltot harmadik

csallagjára, figyelmessé tette az egyik idegen őrsbeli csendőrt az egyik rovott multu egyénre, linék bizonyára nem volt vásárolni valója és valószínűleg más tárczájából akart gazdagodni. A vásár végével feltűnt, hogy a mi alukunk idegen falubeliekkel oly irányban távozott, mely nem esett ottbóna felé. A figyelmeztetett járőr a vásárosok után saját őrsállomása felé indult.

Ejjel 11 óra tájban az egyik csárda előtt a vásárosoktól megtudta, hogy az egyik falubelitől a csárdában egy hozzájuk szegődött munkás kinézésű ember 140 koronát lopott el. A személyleírás után ítélve a tettes azonos volt azon egyénnel, kire az őrsvezető a járőrt figyelmeztette.

Történetesen a csárdától egy kerülő uton el lehetett jutni azon községbe, hol az illető rovott multu egyén lakott.

Járőrünk gondolt egyet, és az egyik vásáros beleegyezésével ennek szekerére pattant és a kerülő uton, a jelzett község felé igyekezett. Alig egy puskalövésnyire a községtől rá is akadtak egy ingujjra vetkőzött alakra, kit megállítva és a holdvilágnál szemügyre véve, úgy a vásárosok, mint a járőr a gyanúsítottnak ismertek fel és a megtartott személymotoszkor szépen meg is találták a csizmájában a 140 koronát, noha földink váltig hajtogatta, hogy a pénz jogos szerzeménye. Mi sem természetesebb, mint az, hogy állításának megczáfolása után a rovott multu egyén beismerte, hogy igenis ő volt a tettes. Kérdem már most, hogy hogyan jött volna a járőr a tettes nyomára, ha csupán a panaszos feljelentése alapján kereste volna a tettest és nem tudta volna, hogy az illető honnan való és kicsoda? Mert a munkás kinézés még nem olyan jellemző, hogy abból széles a világon valaki kilétére lehetne következtetni.

Mondhatni, hogy a vásár és bucsuügyeleten való felügyelés a személyismeret gyarapításának a legjobb iskolája.

Az igaz, hogy a népesebb vásárok és bucsuk színhelyére megkeresés folytán már eddig is megjelennek a szomszédos órák járőrei is, de ez a gyakorlat a nem népesekre is ki volna terjesztendő, mert hiszen a gonosztevők élve azon közmondással, hogyha nem csurran, hát csoppen, ellátogatnak ezekre is.

Az ily vásárok- és bucsukhoz kivezényelt járőrök alaposan figyelmeztetendők arra, hogy rendelkezésük nemcsak az, hogy a vásár színhelyén a rend fenntartásában egymást kiegészítsék, hanem az is, hogy ott személyismereteiket a gonosztevők világában, a szomszédos órák járőreinek bemondásai alapján gyarapítsák.

E célból tehát a vásár bizonyos pontján az idegen őrsbeli járőröknek a helybelivel találkozniok és többször figyelő állást kell elfoglalniok és ez alkalommal mutatandók meg a különböző őrsbeli csendőrök által azon egyének, melyek megismerése közbiztonsági szempontból kívánatos. A vásárok és bucsuk színhelyére összpontosított járőrök még azzal is szolgálhatnak a köz-

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arlegyzék ingyen!

Cetinje város főtere a fejedelmi palotával.

Montenegro.

biztonságnak, hogy a vásár- és bucsuról hazamenőknek fedezetet nyújtsanak.

Kérdés tárgyát képezi még az is, hogy az ország-határon a járőrtalálkozások hol eszközöltessenek, miután az idegen állambeli kartársainkat vásársink- és bucsuinkra el nem hívhatjuk.

Tiszán azon ezébből, hogy ezen járőrök is közöljék egymással megbeszélési valójukat, kár ezeket is a hegyek tetejére fűrésztani, hanem ha már minden áron módot akarunk nekik nyújtani a találkozássra, úgy rendeljük őket oly határátkelési pontokra és oly időben, midőn pl. az egyik állambeliek a másik országba tömegesen át szoktak kelni. Teszem fel Pozsony megye és Alsó-Ausztria határan van a magyarfalvi és az angerni óra, e két különböző állambeli óra járőrei tehát találkozhatnak a Morva hídján oly időben, midőn pl. szombat este a magyarfalvi csukorgyár munkásai a hídon átkelnek Ausztriába, vagy pl. hétfőn reggel, mikor az egyik állambeli munkások beti munkákra átmennek a másikba.

Az ily helyen és időben való találkozás tehát pótolna a vásáron és bucsun való találkozásokat, mert itt is ugyanazon előnyöket szereznék meg az egyes járőrök, mint amott.

Az általános szolgálati határozványokban a járőrtalálkozások még oly pontokra is elrendeltetnek, melyek kiterjedtebb voltak és veszélyes jellegük miatt egy óra járőre által alaposan le nem portyázhatók.

Ilyen helynek képzelem pl. a Bakonyerdőt, az ecsedi lápot, a hortobágyi pusztát stb. Azonban ezen óriási területek is felvannak ma már osztva az egyes órsok között, sőt a hortobágyi pusztán magán egy külön óra is van s így mindegyik óra a reá* jutó részt lejárhatja s így a két különböző irányból induló járőr találkozásának csak akkor volna értelme és jelentősége, ha ott pl. egy rablóbandát kellene bekeríteni, vagy elfogni. Ily esetben azonban — mint a hogy nagyon jól tudjuk — nem félőre előre elkészített járőrtalálkozásnak van helye, hanem összpontosításnak.

A fényképezés a nyomozás szolgálatában.

Ira: *Frédéric Vladimír*, m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

Házazaremű Justitia!

Az igazságszolgáltatás istenasszonyáról így szoktak irdi vezércikkekben és egyébűtt, a hol helyükön vannak a nagyhangu mondások.

Néha azonban ezek mögött is igazság van. A mai igazságszolgáltatás, melynek tán legjelentősebb része a nyomozás, valóban házazaremű. Nemcsak képletesen, hanem tényleg is. Minden vívmány, minden tudomány már szolgálatába szegődött a büntetőeljárás s bűnüldözés mesterségének. Technikus, orvos, művész, sőt iparosnak is alkalomszánt a maga szaktudásával akárhányszor kell, úgy hogy szemét odakölesönözze az igazságszolgáltatásnak, úgy hogy a szűk törvény szeme valóban száz szemmel néz.

Nincs egyezéssel az a szaktudomány és foglalkozás, melynek koréből ma az üldözés és büntetés tudománya ne keressen ki segédeszközöket, az emberi szellem erejével bevilágítva a sötétben bujkáló bűn titkaira s fura-fangjaira.

Kapcsoljuk ki most e segédeszközökből azt az egyet, melylyel nyomozásbeli ténykedéseink között mindenütt találkozhatunk: a fényképezést.

Hogy annak a bűnösök megőrkítésében, azoknak nyilvántartásával kapcsolatban, mily megdönthetetlen fontos szerep jut, arra talán felesleges is rámutatni. Nemkülönbön szűkítettelen részletezni, hogy a fénykép egyúttal a legmegbízhatóbb helyszíni felvétel, mely különösen ott, a hol a körülményekben érthető okoknál fogva — gyilkosságnál, gyújtogatásoknál, vasúti vagy más balesetknél — a helyszínt hamaros megváltozástól kell tartani, megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz.

A kép tudvalevőleg egy olyan beszélő rapport, melylyel a legszabatosabb leírás is bajosan tudja a versenyt felvenni.

Teljesen kézenfekvő dolgok ezek, s így inkább a fényképezésnek a nyomozás szempontjaiból vett eddig még nem eléggé ismert a nem is kiaknázott szolgálatait fogjuk bővebben ismertetni.

Egy kissé meglepetésszerű kijelentéssel kezdjük. A ki nem foglalkozott a dologgal, talán el sem hiszi, hogy az emberi szem látóképeségét ugyancsak felülmulja a fotográfia azeme.

A mit az emberi szem nem lát meg, azt meglátja akárhány esetben a fotográfuszkészülék érzékeny lemeze, melyen pontosan lerajzolódik a nekünk láthatatlan is.

A fotográfuslemeznek ezt a képességét 1856-ban Arago, a híres csillagász fedezte fel. A tudós egy napon, mikor épp a holdnak teleszkópikus vizsgálatával foglalatoskodott, arra a gondolatra jött, hogy a holdat lefényképezi. Mikor másnap a fotográfiát megnézte, azon egész tömegét olyan holdfelületi részeknek találta, melyeket a teleszkópikus vizsgálatásoknál szeme nem tudott meglátni, akárhogy erőltette is.

Huszaszor ismételte a kísérletet, mindig ugyanaz lett az eredmény. A dolgot megírta, mások is megpróbálkoztak a hold lefotografálásával és azok is egyértelműleg konstataáltak, hogy a fotográfuslemez tényleg az emberi szemnek láthatatlant le tudja rögzíteni. És még ma is a csillagászat vizsgálatásainál fotográfuslemezekkel dolgozik, kivált a szemnek láthatatlan csillagok tanulmányozásánál.

De eg éb tapasztalatok is felkeltették a figyelmet a fotográfáló lemezek e tulajdonságaira. Berlinben egy hölgy lefényképezte magát egyik előkelő fényképésznél. Nagy meglepetésére a fényképész, mikor a képlevonatot megcsinálta, a hölgy szőzén caupa apró foltot talált. Sejtelve sem volt arról, hogy azok honnan származnak. Két hónappal később eljött a hölgy fényképeiért és arca — himlőhelyes hegyedésektől volt eléktelenítve.

A magyarával ezzel megvolt a fényképfelvétel után a hölgy beteg lett. Benki sem látta előre, csak a fotográfáló lemez rögzítette le a meg-láthatatlan himlőfoltokat, melyek még jóformán a bőr alatt erjedtek.

Néhány évvel ezelőtt egy orosz vegyész feltalált különösen érzékeny fotográfáló lemezt. A lemezek éles felvétel képességét egy régi pergamentírással bizonyította, melyen a legerősebb mikroszkóppal is csak néhány elmosódott betűt lehetett észrevenni. A fotográfus lemezen ellenben egy tökéletesen olvasható, összefüggő írás volt kibetűzhető. A pétervári akadémia jegyezte fel ezt az esetet

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretväs-pastillát

mely 10 percz alatt a leginkább migréint és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Képzeti Beretväs Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Hotel Marina, az új szálloda.

Az új montenegrói vasút, Antivari és a Sutormán-hágó között.

Montenegro.

Kérdés most, hogy a fotográflemezek öme tulajdon-ságai mennyire értékesíthetők a bűnyomozás szolgálá-tában.

A felelet természetesen egyszerűen nélkülözhetetlen ma már a fényképezés előrebaldát technikája a mi hivata-sunkban.

Még az ismeretlen talást is kezünkbe szolgáltatbatja a fotográfusainának valósággal detektív szeme, a mikor annak bátrabagyott, különben látthatatlan nyo-mait vezeti szemünk ele, melyek ablakpárkányon, asz-talon, rubadarabon, feberneműn valnak árulójává. A leg-fontosabbak ezek közül az *ujjnyomatok*. A dactyloszkópia szövekezik a fotográfálás tudományával, de előbb a ké-miától kér kölcsön egy kis segítséget.

Roné *Forgueil* módszere szerint több eljárás alkalmaz-ható. Azon alapulnak azok, hogy a bőrfelület egyrészt izzadságot másrészt zsírt választ ki. Az izzadságban foglalt klórkálik vékony pokolkóoldattal való kezeléssel klórezüstleszűrődést eredményeznek, mely a napfény mellett megfeketedik. Erről nagyított fényképet készít-nek, melyen jól látható az ujjfelület fodornája.

Hogy bány esetben vezetett az a tettes felfedezése-re, kiténének megállapítására, arról már sok ízben adtunk le tanulságos szemelvényeket. «A dactyloszkópia csodája» czimen sokszor referálnak a rendőri s törvényszéki ki-onikák a helyszínen talált ujjnyomatok alapján kinyo-mozott betörőkről vagy gyilkosságokról. A fotográfáról kevés szó esik, pedig annak lényeges része van a dak-tyloszkópikus csodatételekben.

De más szempontból is összeolvasztható a nyomozás a fotográfálással, mikor a tettesek által hátrahagyott nyomokból kell a nyomozásra kiindulást keresni.

Szolgáljon erre szemléltetésül egy eset. Bécsben egy csomó betörés történt, a melyeknél valamennyiében egy végén kisse csorba fessítő vasat használtak. A rendőr-ség összegyűjtötte a helyszíneken talált fadarabokat es megőrizte azokat. Egy kis idő múlva elfogtak egy be-törőt, kinél fessítő vasat találtak. Az a kérdés vetődött fel, hogy ő követte-e el az összes betöréseket? A be-törőnél talált fessítővasal követtetett el valamennyi? Szabad szemmel az nem volt megállapítható. Lefoto-gráfálták tehát a fessítővasat és a fadarabokban a fess-ítővasatól eredő nyomokat, és a nagyításokból világosan kitésző volt, hogy a fessítővas csorba részei tökéletesen illenek a faszilánkoknak megfelelő bemélyeléseibe.

De még tetten is lehet érni fotográfálással a bűnőnt. A dolog ugyan kisse túl eredeti, azonban Amerikában már vigan kísérleteznek vele; onnan hozzák a hirt, hogy ott egy fotográfusha ajtott detektívlángéaz olyan elmes szerkezetet talált fel, melylyel a betörő inflagranti le-fényképezhető. Akárcsak ha maga nyujtaná út becas fotográfáját.

A bankok pénzárthelyiségeit óvják vele. A szerkezet áll egy a falba illesztett fényképező készülékből, azzal szemben villamoslámpa, alatta magnéziumtartó. Ha most a betörő a kassa zárjába illeszti a kulost, a zárban egy billentyű lecsik, működésbe hozza a villamos áru-mot, a fényképező készülék objektive előtt kinyilik az ajtó, ugyanabban a pillanatban a magnézium rácsik a kigyult lámpára... vakító fény a kassz a pillanatfel-vétel, de ugyanakkor megszólal élesen a csengő is. A be-törő megfutamodik, ha tud. A legrosszabb esetben is azonban ott marad a fényképe.

New-yorki rendőrök egyéhként már patrouille szolgál-tában is kezdik alkalmazni a fényképezést, a nincs na-gyobb ambiciójuk, mint zsebtolvajokat, betörőket munka-

közben lefényképezni. Stirn-fele detektívkamerát hasz-nálnak. Ovvel a test körül kötve, a rubázatból csak az objektív kukucskál ki, mint egy gomb a gomblyukon keresztül. Még látszóveok is vannak, melyek fotográfál-nak. A rondőr egyszerre lát es fotográfál vele.

Térjünk most a *helyszínfotográfiákra*. Mégsem leaz főlöseges egy pár szóban rámutatni arra, hogy veszik azokat fel, illetve *hoggy kell* azokat szukuvattottan fel-venni.

Ma mar *felülről lefelé* fotográfálják meg a helyszínt. Nem sikkéretben, mert abban elmosódik minden.

A helyszínről, ha lehetséges, lehetőleg több felvétel készitendő, különösen oldalról.

Különösen a *vérnyomok utáni vizsgálódásnál* lehet a fotográfálásnak helyszínen s maskor is nagy hasznát venni. A fotográfáló lemez a vörös es barna szín iránt nem fogékony s így azokut az elmosódott, mondjuk le-mosott vérfoltokat is sötéten inutolja, melyek szabad szemmel nem is láthatók. Vegyünk csak egy vérfoltos zsebkendőt es mossuk ki jól, mig bőféhér nem lesz. Azután fotográfáljuk le. A fotográfia egész sereg több vagy kevesebb éles foltot fog felmutatni, melyek pontos-an megögyeznek a vérfoltok helyével.

Ezért ajánlatos véres bűntények helyszínen, vagy ott, a hol azok gyanuja felmerül, a fényképezést is segít-ségül hívni, mert a vérfoltok felismerése szabad szem-mel nem mindig könnyű. A vérfoltok néha egész szin-telenek is.

A fotográfálásnak legnagyobb hasznát veszi továbbá a nyomozás az *okmányhamisítások* számtalan nemei-nel. Egy-egy gyanus okmány lefotográfálásánál sok olyan fedezhető fel, a mit a szabad szem nem láthat meg. Külön fotográfáló eljárások honosultak meg e téren, melyeknek mesterai Berlinben dr. *Jeserich* Pál, Bécsben *Eder*, Pétervárt *Bourinski*, kik kiváló dolgokat produ-káltak már.

Az okmányvizsgálatoknál a fotográfálással a követke-zők állapíthatók meg:

1. *Színérzékeny* lemezekkel világosan kimutatható a használt ténák közötti szinkülömbaég, mely szabad szemmel nem látható. Mert a látszatra egész egyenlően festő ténák más es más színvegyületekből állhatnak. Színérzékeny lemezeknél azonban a kékes tinta halvány, szinte fehér, a barnás árnyalatu tinta mély sötét leaz.

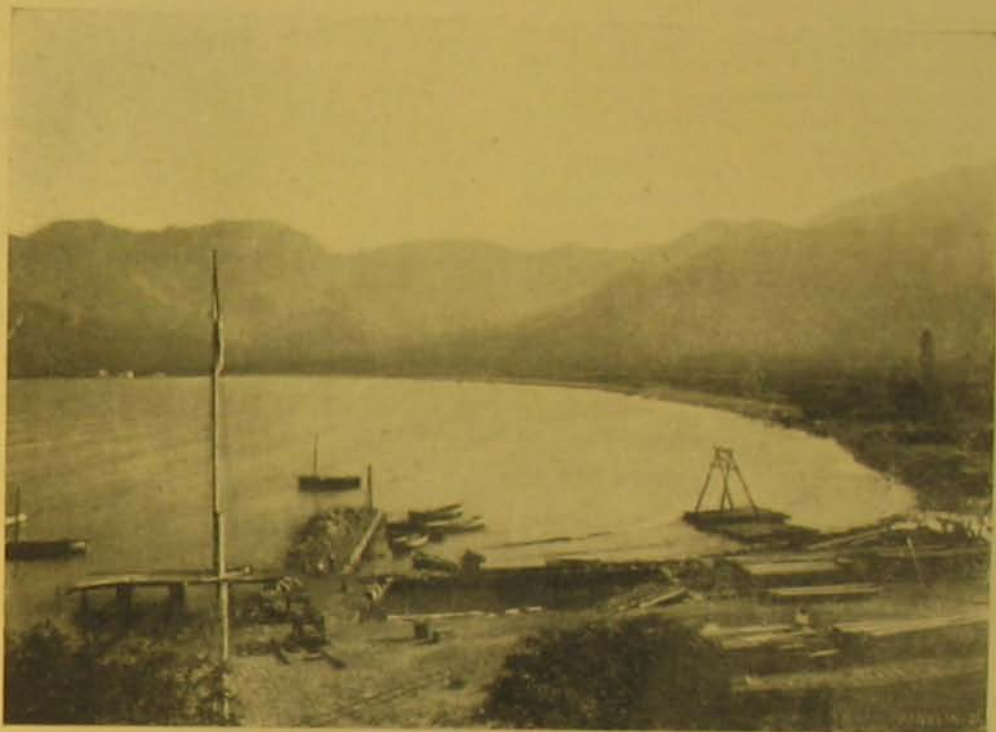
2. *Mérőleges* világítással felvett fotográfálással meg-lehet ismerni, hogy történt-e radirozás vagy valamely vegyi szerrel való törítés. A radirozott helyek sötétek lesznek a fotográfán. Olyan helyeken, hol vegyi szer-ekkel dolgoztak, a papiros sárgább vagy fehérebb, mint a környéken.

3. *Erdős oldal* világítással felvett fotográfálásnál si-kerülbet leradirozott helyeket ismét előhívni. Mert az iránál a papirosban barázdák képződnek, melyek a ko-mény lemezen árnyékeszeriien tűnnek elő.

Hogy ismerjük meg ezek után, hogy egy kézírás ba-miatva van? A megvizsgálendő iratot az előbbiek sze-rint lefotográfáljuk es a fotográflemezzen rpiden radi-rozott hely vagy vegyszerrel eltüntetett irás teljes vi-lágossággal előtűnedezik a későbbben irtak között.

Egy hamisított aláírás, bármily ügyes is legyen, a nagyított fotográfán mindig ügyetlennek es bizonyta-lannak látszik.

Fotográfálásal még a nem létező irást is megkap-batjuk. Mondjuk betörő, szélhúmosnál találunk noteszt kitépelt lapokkal. Azok a lapok nem lettek ok nélkül kitépve. Nincsenek meg es mégis megtudhatjuk, hogy mi volt rajtok írva. Erősen ferde beállításal fotográfál-

Antivari, Montenegróban; az épülő kikötő.

A Boche di Cattaro, a Montenegróba vezető szarpentín úttal.

Montenegro.

juk a kitépelt lapok után következő lapokat és árnyék-szerűen elő fog tűnni az iraa. Czeruza vagy toll, de nyomta az író, s az a másik lapon is nagy nyomot, ha szabad szemmel nem is látható.

Végül még a *pénzhamisításnál* is használható a fenyképezés. Hamis bankók, hamis ércpénzek minden bibáját, a valódi pénztől való eltérést pontosan megadja a nagyított fotográfia.

Igy szegődik a fenyképezés mind elválaszthatatlanul a mi hivatásunk: a százszemű Justitia istenasszony szolgálatába.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A megbízható lakó.

Közli S. L. eszandör ez. orvosvezető.

Először a tulajdonképpeni nyomozás tárgyára vonatkozó adatok ismertetésére áttérnék, előre jelzem, hogy jelen cikkem tárgyát nem valami feltűnő fotosságú eset, hanem csak egy kisebb összegre rugó lopási ügy képezi. De miután hasonló esetek időnkint bármikor előfordulhatnak, s miután általánoságban ismert tény, hogy a büntetnemek a cselekmény véghezvitele után lehetőleg minden esetben, a mennyiben arra képesek s idejük engedi, különféle csöfogatásokkal, téves nyomok előidézésével, esetleg hamis tanúk vallomásaival a nyomozást félrevezeték s ezáltal az eredményt veszélyeztetni, megbizástani törekednek, s miután eme körülmény a jelen esetben is fennforgott, s így néminemű tanulság levonható lesz belőle: nem tartom czélszerűtlennek az esetet, leginkább a betörés vagy bemászás által elkövetett lopások előfordulása alkalmával, a helyszíni szemlét megcélzásánál alkalmazandó alapos megfigyelések végett, bajtársaimmal a következőkben ismertetni.

1907. év július hó 3-án a reggeli órákban II. J. g-i lakos, a g-i orslaktanyában megjelenvé, panaszolta, hogy aznap virradóra záratlan szobájába az utca felőli két csukott ablak egyikének az utcáról történt felnyitása után s azon történt bemászás mellett ismeretlen tettes a szobába behatolt s a szobában levő záratlan ruhásládából a ruhák mellé tett könyvben elhelyezve volt 2 drb 20, és 1 drb 10 koronás bankjegyet, továbbá 1 drb 5 koronás váltópénzt, összesen 55 korona értékben a könyv hátrahagyásával ellopott. Mindezek után a káros meggyeszte, hogy az utca felőli ablakokat a lopás megtörténte előtti estén határozottan becsukta, s ő családjával együtt a kinyitott konyhaajtóban aludt, s mindannak dacára, hogy a szoba ajtaja is nyitva volt, s ő éjjelen át nem szokott mélyen aludni, a szobából a legkisebb zörgés zaját sem hallotta. Azt azonban a meghatározottabban állíthatja, hogy a tettes csakis az utca felőli ablakon át annak kívülről történt kinyitása után jutott a szobába, s ugyanott távozhatott, mert a lábbelijével a falat, az ablak külső része alatt lehorzsolta.

Az eset nyomozására őrsparancsnokunk L. G. eszandör ez. orvosvezető járőrtársaammal engem vezényelt ki. — Károssal a laktanyából egyidejűleg kiindulva, abhoz útközben a lopási esetre, s miután a dolog előttünk kissé gyanús-nak tűnt fel, pénzének hol szerzésére nézve is kérdéseket intéztünk, a ki még mielőtt a községhez érték volna, pénze megszerzését és abból történt kiadásait hitelt érdemlő tanúkkal igazolta. A községhezánál két községi közeget vettünk megunk mellé, kikkel a helyszíni szemle megojtése végett a káros lakásán megjelentünk, s a helyszíni szemlét foganatosítottuk. Ez alkalommal, állítólag a tettes által kinyitott ablak aljának utcafelőli részén, a földtől srámfított mintegy fél méter magasságban, hol a ház faláról a mész is alá volt hullva, egy, lábbelítől eredő, a bemászás-szerűen előidézett nyomot találtunk. Ellenben fönt az ablakban, vagy bent a szobában a bemászásnak legcsekélyebb jelei sem mutatkoztak. Úgyisintén az ablak uv gún és közép-

fáján a betörések vagy helyéből való elmozdításnak a legkisebb jelei sem voltak észlelhetők. A ruhásládában pedig, honnan a pénz ellopták, káros állítása szerint, az értékes ruhaneműek, és a ruhaneműek tetején elhelyezett, s mintegy 200 korona értékű női ezüst nyakpénzeket érintetlenül hagyták. A tettes a könyvet a lopás elkövetése után ugyanazon helyre tette vissza, hol az előzőleg a pénzzel együtt állott. Mindezekből a következtetéseket levonva, először is az ablak külső részén talált s lábbeli által bemászás-szerűen a falon előidézett nyomot csakis félrevezetésnek, s az ablakon át történt hamászt teljesen kizártnak kellett tekintenünk. Annál is inkább, miután az ablaküveg vagy középfá kitorve vagy helyéből elmozdítva nem volt, a mi nélkül pedig az ablaknak kívülről történt kinyitása keresztülvihető semmi esetre sem lehetett volna. Továbbá mert az ablak oly kicsiny volt, hogy azon az ablakközépfá kitorése vagy helyéből való elmozdítása nélkül egy gyermek sem birt volna bejutni a szobába, de az ablak mellett a fal szélei is oly laza állapotban voltak, hogy a legkisebb érintésre is bizonyára aláhullottak volna. Ezzélfogva vizsgalódásainkat más irányba igyekeztük terelni, s a tettest egy más irányból a szobába bejutó s a helyszínel ismerős oly személyben vélhettük feltalálni, kinek a káros pénzéről, és annak elhelyezéséről tudomása lehetett s csakis annak elvételére szorítkozott. E feltételeknek helyességét igazolták leginkább a ruhásládában érintetlenül maradt értékes ruhaneműek és a ruhaneműek tetején elhelyezett, s az elvett pénzösszegeknél sokkal nagyobb értékű női ezüst nyakpénzek visszahagyása. Mert, ha a lopást egy a helyi viszonyokkal teljesen ismeretlen egyén követi el, az a tettenéréstől tartva, bizonyára nagy sietséggel a ruhaneműt és az értékes nyakéket vitte volna el, a tettes tehát csak olyan egyén lehetett, aki ezeket a felismeréstől tartva, — nem vitte el, a pénzről pedig tudomása volt. Mindezek figyelembevételé után, a károsat kérdeztük ki arra nézve, hogy lakásán a lopási esetet megelőző, vagy a közel mult napokban nem tartózkodtak-e idegenek, kik esetleg kikémlelhetők, hogy neki pénze van es hogy azt hol tartja. Vagy nem jirtak-e lakásán ismerősök, rokonok vagy szomszédok, kiknek a pénzről és annak elhelyezéséről tudomásuk lehetett s a lakása helyi viszonyaival ismerősök voltak.

A káros azt állította, hogy a lakásán idegenek nem tartózkodtak, ismerősök, rokonok vagy szomszédok nem jártak, s hogy a lakása helyi viszonyaival csakis ő, neje és 15 éves leánya, valamint E. Á. nevű lakója, s ennek T. A. nevé ismerősök. De ezt a ügy személyt a lopás elkövetésével semmi esetre sem gyanúsíthatja, mert nejről és leányáról határozottan megvan győződve, hogy azok azt nem tették. Lakója és különösen annak neje pedig oly megbízható, hogy attól mindenét zár nélkül, s pénzét akár az asztalon tarthatja.

Azonban a károsnak eme tiltakozása dacára is, a tettest egyelőre csakis a négy személy között kellett keresnünk, s ellenük a nyomozást, a velünk volt két közeg korbejöttével, be is vezettük. A nyomozás során a káros neje, leánya és a lakó ellen acmmiféle terhelő bizonyítékot nem birtuk beszerezni. A lakó nejről azonban megállapítottuk, hogy kiobb-szerű lopások elkövetésével már előbbi három lakóhelyén való lakótársai bemonadásával igazoltan, régebben is foglalkozott és a lopások elkövetésén előbbi lakóhelyeiken a tulajdonosok, és a szomszédok által több ízben tetten is éretett, de ezek az esetek csekélységét tekintve, arról jelentést nem tettek. Továbbá megállapítottuk, hogy a lakó neje a reggeli órákban, azon idő alatt, míg a káros a pénze eltünéséről a laktanyában panaszt emelt, a községben három helyen járt s mindenütt a lopási esetről beszélt, és feltűnő izgatottan viselkedett. Mindezek megállapítása után, a két községi közeggel a káros lakásán újból megjelentünk s a lakó nejét otthon találva kikérdeztük. Ez már azon hozzá intézett kérdéseinkre is, hogy a reggeli órákban a községben hol és kinél járt, az általunk megállapítottaktól eltérő választ adott, minélfogva a községhezához elővezettük. Itt a két községi közeg jelenlétében történt kikérdezőse alkalmával tetté ugyan tagadta, de midőn előbb elkövetett lopásait előtte felemlítettük, beismerete, hogy a lopást ő követte el, akként,

hogy éjjel 12 óra tájban, midőn férje a szobában, a káros pedig családjával együtt a konyhasztóban elaludtak, ágyából felkelt, s a könyvhán keresztül a káros záratlan szobájába ment, s a záratlan ruhásládát felnyitva, a könyvet, miután tudta, hogy a pénz abban van elhelyezve, megkereste, s abból az említett összeget magához vette, a könyvet pedig előbbi helyére visszatette. S hogy magáról a gyamút elhárítsa, a két csukott ablak egyikét kinyitotta, minek megtörténte után a szobájába ment s a bankjegyeket az ablakdeszka alá, míg az 1 drb 5 koronást az ágy lába alá oltajta. Reggel pedig midőn hazuról távozott, hogy magáról a gyamút mennél erősebben más irányba terelje, s hogy a bemászás jelét szinlelje, az általa kinyitott ablak aljának utca felőli részén a falat, czipője orrával bemászás-szerűen lehorzsolta.

Mindezek után képzelné lehet, hogy midőn káros az esetet tudomásul vette, miként örvendhetett az ő megbízható lakónőjének, kit ezután házából férjével együtt eltávolított.

Mindezekből látható, hogy a káros előadásait és állításait sohas szabad addig készpénzül venni, míg az általa erősített körülmények felől magunk meg nem győződünk, mert a nyomozó csendőrnek mint szakértőnek a szerepe, mégis hamarabb és bizonyosabban felfedezi az eredményre vezető nyomokat, mint a károsé, akit ez irányban különféle mellékletek is befolyásolhatnak.

KÉPEINKHEZ

Montenegró.

A balkáni mozgalmakkal kapcsolatosan nap-nap után szó esik most Montenegróról, a balkáni kis fejedelemségről. Hogy olvasóink közül azok is némileg tájékozva legyenek az említett tartomány helyrajzi fekvéséről, lakosainak számáról és viszonyairól, a kik még nem ismernek: dr. Havass Rezső, a Magyar Földrajzi Tudóstársaság alelnöke s a balkáni viszonyok egyik legalaposabb ismerőjének felolvasása nyomán, a kis fejedelemséget általánosságban a következőkben ismertetjük:

Montenegró keletről a Szandzsák nevezetű törökterület, északról Bosznia, nyugatról a dalmáciai tengerpartok és délről Albánia által határolt balkánfejedelemség. Csupa hegyvidék az egész tartomány, úgy, hogy — különösen hadászati szempontból — valóságos erősség s egyetlen oldalról is alig lehet megközelíteni. Lakosainak száma 228.000. Közbiztonsági viszonyai elsőrendűek. Alig binne az idegen, aki az ottani viszonyokat nem ismeri, hogy az a nép, a melynek minden tagja, szegény és gazdag, hivatalnok, kereskedő vagy pásztor, sőt még maga a miniszter is, éjjel és nappal fegyvert, revolvert hord magánál, mennyire tiszteli a tulajdonjogot. Lopás, rablás stb., bacsak ott dolgozó idegen munkások ilyenre nem vetemednek, alig fordul elő. A montenegrói még az uton talált tárgyhöz se nyúl hozzá, nehogy lopással vádolhatbassék. Törvényeik ebben a tekintetben igen szigorúak. Egyik megrohható tulajdonsága e népnek, a még ősidőkből visszamaradt vérboszu. Ez abban áll, hogy ha egyik családnak valamelyik tagja egy másik családot vagy annak valamelyik tagját megsértette vagy megölté, úgy ez utóbbi család minden tagjának kötelessége amannak minden tagját lelőni, leszurni, szóval legyilkolni. De nem tagad ekkor sem; sőt, hogy idegent ne vádolhassanak a gyilkossággal, a saját kabátját ráteríti az áldozatra, hogy ha megtalálják is, tudják ki a gyilkos; ő maga pedig menekül, hogy el ne fogbassák. Az idegen ennél fogva teljes biztonságban érezheti magát náluk. De csak addig, míg valakivel össze nem szólalkozik s valakit meg nem sért. A montenegrói ugyanis heves-

verű nép s felhevülésében a sértetetőt, minden előzetes fenyegetés nélkül, egyszerűen lelövi.

A tartomány egyike a legrendezettebb államoknak. Utálózata gyönyörűen ki van építve, kényelmesen lehet utazni mindenfelé. Fővárosa Cetinje; óriási hegyektől övezett, mintegy 660 méternyi magas fensíkon fekvő, kicsiny, egyemeletes házaival s néhány utca sorával nem annyira szép, mint igen érdekes városka. Rend és tisztaság uralkodik benne mindenfelé. Csak 2000 lakosa van. Már hírlett, hogy az Antivárii öböl mellett fekvő 8—10 épületből álló Fristán nevű házesoport kikötővé való fejlesztése mellett, az ezen belől fekvő s a most Ó Antivári nevű városig terjedő területet szemelték ki Montenegró jövő fővárosa helyül. Ez a hír azonban valótlannak bizonyult. Antivárit kikötővé fejlesztették ugyan, de Cetinjét meghagyták fővárosnak. Antivárral egészen más céljok van: a Duna-Adriai vasut tengeri végpontjává szeretnék megtenni s mivel erre igen alkalmasnak látszik, modern berendezésekkel iparkodnak alkalmas kikötővárosra fejleszteni. Ebből a célból az antivárii öböl déli partján mintegy 400 m. hosszú védőgát készül, mely mólóul is szolgál s a melyből 250 m. már megvan, a további 150 m. pedig rövid időn belül elkészül. Ezenfelül a keleti parton még egy 300 és egy 240 méter hosszú móló építését is tervezik. Minthogy pedig az egész készülődés vasutvonal nélkül mit sem érne, már egy 42 kilométer hosszú keskeny vágányvasutat is építettek, mely az antivári-i kikötőből indul ki s az ezt követő lapályon áthaladva, meredek serpentinekben kapaszkodik fel a hegyek közé s a 890 méter magas Sutorman-bágy alatt 1272 méter hosszú alaguton áthaladva, számos tekervénnyel ereszkedik le a hegy tulsó oldala alatti Skutari tó mellett fekvő Virpazar városkáig. Ez a vasut, különösen ha Podgoriczáig kiépül, nagyban megkönnyíti majd a kereskedelmet és idegenforgalmat is s bizonyára a turisták számos csapata fogja elárasztani Montenegró vadregényes begyvidékeit, amelyekből és a fejedelemség fővárosából pár részletet mutatunk be jelen számunkban olvasóinknak.

HIREK.

Zsebkönyvpályázatunk eredménye. Az 1909. évi zsebkönyvünk reazére beérkezett pályamunkák közül közlésre alkalmasaknak találtattak és a zsebkönyvbe fölvetettek: „Az oktatáshoz való előkészülés”. Irta: Virág László csendőrszázados és „Néhány szó a kivizsgálásokról s a jelentések szerkesztéséről”. Irta: Hegedűs Gyula csendőrfőhadnagy. Ezenkívül némi módosítás után a lapunkban való közlésre alkalmasnak találtattak: „A közbiztonság zavartalan fentartásának segédeszközei”, és „A csendőrlégénység nevelése” című dolgozatok. Ezeknek a szerzői az átdolgozásra külön fognak felkérteni.

Egy csendőr megtámadtatása. Blaskovits József csongrádi őrsbeli csendőrt sétaközben december 8-án este Csongrádon verekedő legények megtámadták és könnyen megszurtták. Blaskovits csendőr támadói ellen kardját használta s azok közül egy Palásti Mihály nevű egyént súlyosan, egy másikat könnyen megsebesített. A támadók a fegyverhasználat láttára támadásaikkal felbagyva, elfutottak.

Bucsuzás. Herbay Gyula, volt III. számú csendőrkerületbeli ez. őrmester az alábbi sorok közlésére kérte fel szerkesztőségünket: „Tekintetes Szerkesztőség! A midőn nyolcz évi szolgálat után, testi törődöttségem az általam

nagyrabecsült csendőrségi intézmény elbonyosására kény-
szerit, nem mulaszthatom el, hogy efelelti fájó érze-
semnek őszintén kifejezést adva, volt előjáróimnak
írántam tanúsított mindenkor jóindulatukért és szives
támogatásukért ezuttal hála-köszönetemet nyilvánítom.
Nyolcz éven át mint őrsparancsnok, szárny-, pótzárny-,
segédintézői- és csendőrhírosági segéd munkás, a testü-
let tagjai között oly sok érdemes bajtársat és jóisme-
retet találtam, a kiktől úgy érzem, bucsuzás nélkül nem vál-
hatok meg, de a kiktől, éppen nagyszámuknál fogva,
egyenként el nem bucsuzhatom, a miértőlük a „Csendőr-
ségi Lapok” hasábjain bucsuzom el, kérvén őket, tartau-
nak meg engem, mindvégig jó emlékkükben, a miként
én is utolsó lehelletemig emlékemben fogom tartani
őket, valamint azt a nemes hivatásu testületet, a mely-
től fájó szívvel, rajtam kívül álló okok miatt, ezuttal
végleg meg kell válnom. A tekintetes szerkesztőség-
nek, a csendőrségi testület és annak minden tagja
íránti állandó ragaszkodásom forró érzetének kifejezése
mellett, soraim szives közléseért halaltelt szívvel őszinte
köszönetet mondva, vagyok nagyrabecsülésem és kiváló
tisztetésem őszinte nyilvánításával Budaörsön, 1908.
december 13. Herbay Gyula volt m. kir. csendőr-
mester.

Ellenszegülés. Both István, Both József és két társuk, a
velük szemben szolgálattalag fellépett Péter Ignác és Kiss
István ez. őrsvezetőkhöz állott torozzki őrsbeli járőr-
nek december 7-én este 9 órakor Torozzkon tetteg
ellenesegültek. A járőr tagjai közül Péter ez. őrsvezető
Both István ellen kardot, majd pedig löfogyvort hasz-
nál, a kit az ellene alkalmazott két lövés egyike mellen
találva, életveszélyesen megsebesített. Kiss István ez.
őrsvezető pedig eközben az ő szuronyát megragadó Both
József mindkét kezén, a szurony visszarántása által
okozott súlyos sérülést. A járőr tagjai, valamint az idő-
közben szolgálaton kívül segítségükre sietett Simó János
ez. őrsvezető, horzsolások által, könnyű sérülést szen-
vedtek. Az ellenszegülő Both testvérek és két társuk
elfogattak.

Kérelem. Bátori József Zalamegye Koros (up. Kis-
komárom) községi lakos, a csendőrőrsvezető, kéri
Hegedűs György őrsvezetőt, ki annak idején az almadii
különírténnyről szerelt le, de később a csendőrséghez
ismét belépett, hogy vele jelenlegi címét tudassa.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéz-
iratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes
oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva,
nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva
olvasóinkat, hogy levelekkel helyeget ne küldjenek.
Szólghattal kapcsolatban kérdésekre csak az esetben
válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelen-
lőségű szolgálat ügyet érít, akkor is a felvetett és
a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés
előrehozatásával, hogy az adott válasz mindenki által
megérthető legyen s így a felesleges kérdések költö-
velnek el a levelezésből. Épp így módon adjuk meg az
általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

F. L. Orvosmester. Orvadászok letelezése eziről ezikke nem
közölhető.
L. J. Csendőr. Lapunk „Érdekes nyomozások” rovata alatt
csak nyomozási eseteket közlünk. Beküldött ezikke pedig nyom-
ozási körülmények nem tartoznak a közölhető és tanulságos el-
járások közé.

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész.

GYÖR 33. sz.

M. Orsv. Szegélyezett huzárcsizma viselése a csendőrség-
ségnek megengedve nincs.

Dunán innen. A határrendőrséghez leendő felvételi íránti
kérvény mindenkor szolgálattal uton lévő előtörőrendő, az a
katonai irálytsu szerint épp úgy látandó el feizettel (M. kir.
... sz. csendőr körlet alb.) mint egy jelentés. A kérvényben a
megoldítás: Nagyméltóságú magyar királyi Belügyminiszter
őri a közletom pedig a teljes név. Magánügyről lévén szó,
a kérvényt az őrsön íktatói nem kell. A közleten a czintze-
lent, a papír felső szélétől számolva körülbelül öt cttaro kez-
dendő, a közéjére jön a kérvényező neve, rangfokozata és álló-
máshelye, az alsó részére pedig a kérvény rövid tartalma és a
mellékletek száma akként írva, hogy az utolsó sor szintén kö-
rülbelül öt cttaro legyen a papír alás szélétől.

B. K. B. Levelekre csak azt válaszolhatjuk, hogy ha alapoa
megfontolás után is azt hiszi, hogy őnnel jogtalanul jártak el
jogosítással éllhet. A helyeget lapunk javára beutólezzük.

Sch. L. pr. csendőr. A kintonai jubileumi kereszt alap-
szabályai 3. §-ának d) bekezdése értelmében, a kereszt megilleti
a többek között: a fegyveres őrd oly tényleges állományu
legényeget egyéneit, kik 1908. évi december hó 2-án tényleges
szolgálati kötelezettségüknek legalább is 2-ik évében vannak;
továbbá a csendőrség oly tényleges állományu legényeget egyé-
neit, kik katonai szolgálataikat is betudva, 1908. évi december
hó 2-án a második évükben szolgálnak. Minthogy őnnel —
elődúsa szerint — a megkivántató szolgálattal ideje nincs meg,
őnnélfogva a keresztre igényt nem tarthat. Az emlékkereszt
jogosítatlan viselése minden körülmény között fenytést vonna
maga után. A helyeget lapunk javára fordítottak.

B. ez. Orsv. Kérdés: Mit követ el az, a ki másnak tulajdo-
nát közepő sertést az utcáról saját tulajára behajt és levág?
Válasz: Lopást

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számítalány.

— Ha négygyel több lovam lenne, mint a mennyi van, éppen
kétfalnyi lenne, mint neked van. Vajjon hány lova volt mind-
egyikünk, ha kettőjünknek összesen 35 db volt?

Betűtalány.

R R R II S
B B B II M K J O S . II S
B B B O !

Megfejtési határidő: 1909 január 4.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet
királyné annatórium sarafejgy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 49. sz.-ban közölt fejtörők helyes
megfejtése:

Képtalány: **Mihály a igyuzágozo.** Tréfa szám-
talány: **Lassu víz partol moro.** Betűtalány: **Horso.**

Helyesen megfejtették Podnevár Mihály csendőr Magyaróvár,
Gyurács István orv. és Sárdi József csendőr Magyaróvár, Hor-
czok Imre csendőr Vénztó, Ködmön József csendőr Kécsa, Nagy
József őrm. Vénztó, Zábójnik József csendőr Brozobányu, Né-
csendőr Gyanta, Papp P. András őrv. Czirált, Kovács János prb.
Bellán Ábel őrm. Abellfalva, Kari Jőrm., Székely őrm. Kolozsavár,
Görög András csendőr Keshárfalva, Ottó őrm. Jászkesér.

A kioszolt Erzsébet-királyné Sanatórium-sarafejgyel
Podnevár Mihály csendőrnek Magyaróvárra elküldöttük.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve
küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet.
Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. —
Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Vörös zászló tiltott használata.

Vörös zászló tiltott használata által elkövetett kihágás bányaladékhöz megkívántatik, hogy a hatóság a zászlóval való megjelenést, felvonulást előzőleg kifejezetten ellátja.

(A magyar kir. belügyminiszter 1908. évi 1952. számú határozata.)

Marhák hajtása az országút mellett gyaloguton.

Marháknak az országút mellett gyaloguton történő hajtása az 1880. évi I. törvénycikl. be ütköző kihágást nem képez.

(A magyar kir. belügyminiszter 1908. évi 1658. számú határozata.)

Közfutakon ültetett élőfák tulajdonjoga.

A közutak, utcák és gyalogjárók mentén egyes birtokok által ültetett élőfák a község tulajdonát képezik s ha a fák alatt birtokok azokat kivágják vagy megrongálják, mezőrendőri kihágást követnek el.

(A magyar kir. földművelésügyi miniszternek 1908. évi 15,439. sz. határozata.)

Köresmáros által zálogtárgy ellenében szolgáltatott hitel.

Azon köresmáros, a ki általneműeket zálogba adott tárgyak ellenében hiteltben szolgált ki, a köresmai hiteltől szóló 1883. XXV. cz. 26. §-a alapján nem büntethető.

(A magyar kir. belügyminiszter 1908. évi 1699. számú határozata.)

Őrslovasítás.

A m. kir. II. számú csendőrkerület nagybecskereki szárnyának területén fekvő zombolyai gyalogőr, 1908 november 30-án lovasított.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elismerés és jutalmazás.

A folyó évi nagy hadgyakorlatok tartama alatt a gyakorlat színterén szolgálatot teljesített csendőrszolgálat megjutalmazására Ő császári és apostoli királyi Felsége 1000, és Ferencz Ferdinánd trónörökös O Fensége 400 koronát legkiválósebben adományozni és a példás rendért legmagasabb elismerésüknek kifejezést adni méltóztattak.

Áthelyezettek:

1908. évi november hó 16-ával:

Kovács Ödön, VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, nagyváradi 1-ös szakaszparancsnok és

Dalmay József, VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, székesfehérvári 1-ös szakaszparancsnok kőbányán.

Nagy Benjamin I. járásörmester, a IV. sz. csendőrkerületből az I. sz. csendőrkerülethez.

Bereczk Ferencz járásörmester, az I. sz. csendőrkerületből a IV. sz. csendőrkerülethez.

Okirattalag megdicserítették:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Kléri János, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli őrmester a közbiztonsági szolgálat terén hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr rendeletére, a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bajka Sándor őrmester, az őrsveg Markocsaán Sándorné harói lakoson elkövetett gyilkosság tetteseinek körületekintő, fáradságos és alapos tudással vezetett nyomozás után eszközölt kiderítéseért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Horváth József II. és

Varga István I. járásörmesterek a szolgálatnak különféle alkalmakkor odaadó vezetéséért és fáradhatatlan buzgalmukért.

Nyilvánosan megdicserítették:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Az idei nagy hadgyakorlatok alkalmával a legfelsőbb főhadiszálláshoz vezényelve volt Schwanez Pál ez. őrmester, továbbá a főhadvezetéséghöz vezényelve volt Grubics János őrmester és Stahl József ez. őrsvezető, a tábori csendőrszolgálatban tanúsított ügybuzgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

1908. évi december 1-ével:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Botta Mihály és Kukla Ferencz, továbbá:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Budai István, Berényi Péter, Kovács Ferencz II., Antal Sándor és Pál József ez. őrsvezetők őrsvezetőkké, végül

az öt évi tönyleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Kovács József II., Herczeg Lajos és Miskolc Ágoston csendőrök csendőr címzetes őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel el-
láltattak:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Kölemen Bülint címz. őrsvezető, 1908 november 23-án.

Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, cziterák,

Kényelmes
havi részletfizetésre.

Üzleti célra a legszelídabbak.

Vadászgyegek
szétes, golyós légyverek, revolverek,
szél, tüdő, weipari hírvadás gyárta.

Elek és Társa
Budapest, Károly-körút 19.
Ingen képez árjegyzék.

Hegedűk, forgatható és számkódó
hangszerek.
Valódi francia színházi láteszerek.
Görz-féle trieder Bino klík.

Kényelmes
havi részletfizetésre.

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:
Molnár Vince ez. őrmester, 1908. évi november
hó 24-én.

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:
Polyák István ez. őrmester 1908 okt. 27-én és Kotta
Illés ezimzetes őrsvezető 1908. évi november 16-án;
végül

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:
Rákóczi Simon ez. őrsvezető, 1908 nov. 22-én,
Bende Gábor ez. őrsvezető 1908 nov. 24-én, Pándi
József őrsvezető 1908 nov. 23-án, Nagy Ferenc ez.
őrmester 1908 nov. 28-án, Nagy Mihály őrsvezető
1908 nov. 19-én és Lajos István ez. őrsvezető 1908
nov. 23-án.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:
Németh Pál ez. őrmester 3 db., Anik János járőr-
őrmester és Gerényi József ez. őrsvezető 1—1 darab
10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban része-
sítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:
Szei János esendőr család nevét, a m. kir. belügy-
miniszter urnak 1908 november 7-én kelt 109849/VI-a.
számú engedélye alapján „Szöcs”-re változtatta.
Késér János esendőr családi neve, anyakönyvi ki-
egészítés alapján „Geréb”-re változtatott.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:
Cséle Ferenc ez. őrmester, Kulcsár Ágnesrel, 1908
nov. 7-én, Székelyhídon.

PÁLYÁZATOK.

Egy gépészi állás a budapesti m. kir. tud. egyetem II. sz.
chemiál intézeténél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800
korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kazánfűtési és gép-
kezelési vizsga és gyakorlat. Dynamogépkezelési bizonyítvány.
Próbaszolgálat. Kérvények a Rector Magnificus-hoz eljuttatva, az
egyetem rectori hivatalához 1908. évi január hó 7-ig.

Egy gépkocsizósi kupusi állás a budapesti kir. magyar tudomány
egyetem közlekedési intézeténél. Kezdi fizetés pótlékkal 1000 kor.
Természethi lakás. Ruhajuttatmány 200 korona. Magyar nyelv
szóban és írásban. Gyakorlati jártasság. Probaszolgálat.

Ugyanott egy szolgáló állás. Kezdi fizetés pótlékkal 700
korona. Lakpénz 400 korona. Ruhajuttatmány 100 korona. Magyar
nyelv szóban és írásban. Annak igazolása, hogy pályázó tudomá-
nyos laboratorumban már dolgozott. Probaszolgálat. A Rec-
tor Magnificus-hoz eljuttatva, az egyetem rectori hivata-
latához 1908. évi január 7-ig.

A magyar kir. államvasutak miskolci üzletvezetőjégénél:
Egy hivataloszolgal,
három állomásműhelyi,
két váltókezelői,
négy pályafelügyelői.
Fizetés 800 korona; a pályafelügyelői állásnál 600 korona. Vala-
mennyi állásnál 150—300 korona lakhár és természetbeni egyen-
ruházat.

Mindenzen állások a végleges kinovozás elnyorásáig 2 korona
napidíjrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hét havi próbá-
szolgálat. Ezekon kívül:

Az állomásműhelyi állásnál: a vasúti személy- és közbizton-
sági szabályzat ismerete.

A váltókezelői állásnál: a váltókezelő szolgálatra vonatkozó uta-
sítások ismerete.

A pályafelügyelői állásnál: a pályafelügyelői szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete.

Ugyanott:

Két pályafelügyelői,
két állomásfelügyelői,
két raktárnoki állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—300 korona. Természethi
egyenruházat. A végleges kinovozás elnyorásáig a pályafelügyelői
állás 2 korona 40 fillér, a többi állások pedig 2 korona napi-
díjrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai
vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Hely végzettség
hiányában vasúti aliszti kóponitő vizsga. Hét havi — az állomá-
sfelügyelői álláshoz pedig tíz havi, a pályafelügyelői állás-
hoz pedig 11 havi próbaszolgálat. Ezekon kívül:

A pályafelügyelői állásnál: megfelelő ipari képzettség (kő-
műves,asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: táviróli, forgalmi és kereske-
delmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A raktárnoki állásnál: kereskedelmi vizsga.

Kérvények a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőjégé-
hez 1908. évi január 3-ig.

Egy hivataloszolgal állás a budapesti kir. törvényszékénél.
Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 400 korona, esetleg ter-
mészethi lakás. Ruhajuttatmány 100 korona, vagy természetbeni
ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budape-
sti kir. törvényszék elnököhöz (V. Alkotmány-u. 14.) 1908.
évi jan. hó 3-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából mint ajándéktárgyat
ajánljuk a raktárunkon levő különféle képes és ifjúsági iratokat, diszkötésű
műveket, diszlevélpapírokat dobozokban. **Tűzben aranyozott jubileumi**
keresztek és hozzávaló szalagok kaphatók raktárunkon.